

БЕСЈЕДА ВЛАДИКЕ АТАНАСИЈА НА ЗАУПОКОЈЕНОЈ ЛИТУРГИЈИ

Ко верује у реч моју, верује Ономе Који ме је послао и ја ћу га васкрснути у последњи дан. Велика истина Јеванђеља, као што је свака реч јеванђељска велика истина, потресна на данашњи дан, при овако потресном, земљотресном и неботресном догађају. Али, драги родитељи, сродници, браћо и сестре, оци и децо, то је пут нашег рода људског. Изашли смо из раја глупошћу, непослушношћу, површношћу, наивношћу, јефтиноћом. Верујемо лукавине који нам је понудио оно што нам и данас, на други начин, други људи нуде: срећу, благостање, стандарде, а све да забијемо главу у земљу, да не дижемо очи к Небу. Зато повратак у рај бива кроз смрт, али не бојмо се - Господ је прошао тај пут, и прошла га је и Мајка Божија и пролазили су сви Свети. И неће нико у рај ући ко не прође кроз врата смрти. Илија и Енох су узети са земље да би дошли пред крај света, пред други долазак Господњи, али ће и они тада бити убијени. Нема изузетка, немогуће је да неко не прође кроз смрт, али Господ нас је створио за живот.

Зато желимо да живимо, јер смрт, то проклетство које смо навукли на себе, није Божије, него последица нашега пада. За Бога нема проклетства, за Бога нема безизлаза, за Бога нема тога што Он не може да поправи. И зато је Син Божији узео на себе да постане Човек. Да прође наш људски живот кроз све његове стадије, кроз све узрасте, и да доживи смрт на Крсту, која је при том у оно време била срамна. То је била најстрашнија казна, да Га тако понизе на Крсту и то још међу двојицом разбојника. Па ипак, не само што је васкрсао него је и разбојник са десне стране у коме је још остало човека, човечности, боголикости, одмах васкрсао: ...Данас ћеш бити са мном у рају... дивне речи, спасоносне речи, како је говорио Свети отац Јустин. Наша је велика радост и велика нада што имамо разбојника на челу нас, те је он први ушао у рај. Као да је Адам одступивши од Бога направио разбојништво, побуну против Бога, и сад један стварнији разбојник, злочинац, одједном преко Христа и Крста на Голготи постаје први становник, насељеник раја. Ето каква је љубав Господња!

Наш владика, који ће стићи ускоро, ових дана много говори о љубави, осећа да је љубав све, али љубав не бива без крста, не бива него кроз крст. Васкрсење не бива без смрти, раја не бива него проласком кроз крст. Читамо и певамо: Васкрсење Христово видевши поклонимо се Светоме Господу Исусу, Јединоме безгрешном. Крсту Твоме клањамо се Христe...и онда: Свето Васкрсење Твоје певамо и славимо јер си Ти Бог наш, осим Тебе другога не знамо, Име Твоје призивамо... Име Твоје тепамо, што кажу деца и мајке деци, јер си претрпео Крст и смрћу си смрт уништио. То је нада наша, то је радост наша.

Био сам, браћо и сестре, с децом и оцима сведок три, ово је данас четврта сахрана. Сахрана, дивна народна реч, значи очување - шаљемо тело да га сахранимо, то јест да га сачувамо. То је словенско значење речи: хранити у земљу, а душу Господ води Себи да је тамо сахрани, да је сачува до Васкрсења. Три девојчице, и данас четврта. Александра, у Паризу, погинула у саобраћајној несрећи. Сестра њена, верена за једног младића, седела је напред, а она позади, и у судару њима двома ништа јер је Бог тако предвидео. После су се ово двоје узели, а Александра мала - отпутовала. Имала је дивне, крупне очи, једва да је имала десетак-дванаест година. Друга, Зоја-Живка, ћерчица, прва од петоро деце једног нашег пријатеља који је сада очни лекар. Ударила су је кола, а отац је стигао да је узме и однесе као очни лекар у болницу да јој узму још здраве очи, да дају неком детету. Имала је дванаест-тринаест година и крупне, велике очи. Трећа, Анастасија Дурић,

владичина синовица. Чудесне очи, чудесно лице, опет је Господ узео. И четврта данас - Ања. То је руски изговор имена Анастасија или Ана. Узео је Господ Себи, узео је Себи рано да не повреди злоба срце њено.

Божија љубав је чудесна, Божија љубав је чудна, Божија љубав је крсна. Примимо је како нам Господ даје и немојмо да Њему постављамо услове. Зашто? Зато што Он жели да нас ослободи од пристрасности, страсне привезаности само за овде. Није ова земља проклета, није живот, није свет, није историја, али то није све. Зато нас подсећа Господ. Али не увек, нити увек тако чини, јер нема правила за Њега. Он је правило за све! Да узме понекад, да нас подсети да смо путници на земљи ка Царству Небеском, али путници у дому Оца свога, не у туђини.

Ања је нашла своје уточиште, и, ево, сад ми је рекао Здравко да је написала недавно писмо из Петрограда, које је мајку заболело: Једва чекам да дођем и Господ да да се смирим и спокојим у Тврдошу. Синоћ, или јуче, кад је звала са Пала, рекла је: Да дођем, мајко, само да се одморим, нећу ни књиге донети. Кажу Светитељи, каже Свето Писмо да је починак крај Господа. Не оно што је Његош рекао, као философ и песник, али помало апстрактно, ...да под твојим лоном вечни санак снивам... или ...да те у хоровима анђелским вечно појем.

Уснуће је смрт, али починак код Господа је живот. То је вечно крећуће се стајање, или вечно стајајуће кретање. Кажу Светитељи - то је вечни живот. То превазилази наша схватања и веровања и кретања. Једноставно, то је боравак у наручју Аврама, Праоца нашега. Боравак у наручју Бога Оца Који има у Своме наручју Сина, и Њега је послао те је постао Човек, добровољно, да би нас унаручио, да би нас пригрлио, да у Његовом наручју будемо тамо где је Он у наручју Бога Оца. Чудесна тајна и радосна тајна. Али тражи веру, тражи истрајност, тражи дуго трпљење. На дуго трпљење нисмо навикли, па сматрамо да је трпљење нешто што трпи, нешто што је мука. Не, него то је верност, издржљивост, то је стрпљење. Кад млада чека свог женика она има стрпљење, јер је љубав носи. Данас људи најмање имају стрпљења, хоће све сада и овде, хоће све да изуживају, истроше, потроше и није чудо што се наше друштво зове потрошачко. Ања је имала у себи једну жељу, носталгију, једну чежњу. То се видело и на лицу њеном, то се видело и у ономе чиме се бавила.

Нека јој Господ да покој телу у земљи, која је такође Господња. Покој души у наручју Оца нашега Небескога и нека се моли и она за нас, и Господ нека усмери наше путеве ка томе кроз овај живот са радошћу, са љубављу, са трпљењем, са надом, са вером, а не са грамзивошћу, пристрасношћу, са привезаношћу по сваку цену да што дуже живимо. Болно је када видимо како се људи отимају, чега све нема. Болно је било видети, сестре, једну нашу игуманију, када је пристала да јој одсеку ногу да би месец дана дуже живела. Мени је било тужно и болно, нисам ништа рекао, али добро, гордост људска. Али немојмо да се грабимо по сваку цену за овај живот. Немојмо ни да презиремо живот, то је исто тако грех. Ни да се разочаравамо, не треба да се разочарамо ни у шта.

Него да порасте вера наша, љубав наша, нада наша. Света Тројица светих врлина, по слици Свете Тројице: вера, нада и љубав у слици Оца, Сина и Духа Светог, Бога нашег Јединога, вечнога Спаситеља и Животодавца и Васкрситеља, Које је слава сада и у векове векова. Амин.

